

مسائل اخلاقی معاصر

اختلافات و توافقات

گردآوری و تدوین لارنس ام. هینمن

سرپرست مترجمان: میثم غلامی

ویراسته هومن پناهنده

www.ketabchi.com

سرشناسه: هینمن، لازنس ام، Hinman, Lawrence M.
عنوان و نام پدیدآور: مسائل اخلاقی معاصر: اختلافات و توافقات / لازنس ام. هینمن؛ مترجمان
فاطمه شریفیان... [و دیگران]؛ سرپرست مترجمان میثم غلامی؛ ویراسته هومن پناهنده.
مشخصات نشر: تهران: ترجمان علوم انسانی، ۱۴۰۲.

مشخصات ظاهری: ۷۷۶ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۷۳۴-۳۸-۸

یادداشت: عنوان اصلی: Contemporary moral issues: diversity and consensus, 2016

موضوع: مسائل اخلاقی، Ethical problems

شناسه افزوده: غلامی، میثم، ۱۳۶۳-، مترجم

رده بندی کنگره: BJ۱۰۳۱

رده بندی دیویی: ۱۷۰

شماره کتابشناسی ملی: ۹۲۴۵۶۳۲

این اثر ترجمه‌ای است از:

Contemporary Moral Issues

Diversity and Consensus

Lawrence M. Hinman

Routledge, 2016

مسائل اخلاقی معاصر اختلافات و توافقات

گردآوری و تدوین: لازنس ام. هینمن

مترجمان: فاطمه شریفیان، ندا زمان فشمی، عباس مهدوی، حمزه مهدوی، علی کوچکی،

سید علی خادم‌الحسینی، طیبه حقانی، متین کتی، میثم غلامی

سرپرست مترجمان: میثم غلامی

ویراستار: هومن پناهنده

ناشر: ترجمان علوم انسانی

سروراستاران: محمد مهدی پور، علی کریمی

ویراستاران همکار: فرشته هدایتی، فاطمه وزیری و علی کریمی

نمونه خوان: فاطمه اکبرزاده

مدیر هنری: حمید اقدسی یزدلی

صفحه‌آرا: معصومه کریمی

چاپ: زیتون

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۲

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

حقوق چاپ و نشر در تمام قالب‌ها اعم از
کاغذی، الکترونیکی و صوتی انحصاراً برای
انتشارات ترجمان علوم انسانی محفوظ است.

این اثر به پیشنهاد و با همکاری خانه اخلاق پژوهان
جوان منتشر شده است.

پست الکترونیکی: tarjoman.nashr@gmail.com
فروشگاه اینترنتی: www.tarjomaan.shop
این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است.

فهرست

مقدمه سرپرست مترجمان	۹
پیشگفتار	۱۱
درآمد: رهیافتی کثرت‌گرایانه به مسائل اخلاقی معاصر	۱۵
خودآزمایی اولیه در زمینه مسائل اخلاقی	۲۹
بخش اول: مسائل مربوط به مرگ و زندگی	۳۳
[۱] شبیه‌سازی و فناوری‌های تولیدمثل / ترجمه فاطمه شریفیان	۴۹
روایت	۵۱
وجود ابهام در قوانین بلژیک به پدر و مادرهای سوئسی اجازه تولد «کودک ناجی» را می‌دهد؛ کیتی دوک	۵۱
در مورد بیانیی و فلسفه اخلاق سقط جنین انتخابی به خاطر معلولیت: مکاتباتی با پسرم؛ اوافدر کیتی و لئو کیتی	۵۶
گزینه‌های باروری: مقدمه‌ای بر مسائل اخلاقی	۸۱
استدلال	۹۳
مشکل اصلاح چیست؟؛ مایکل جی. سندل	۹۳
پرسش‌های پایانی بحث	۹۸
برای مطالعه بیشتر	۹۹
پژوهشگاه مجازی من	۱۰۳
[۲] سقط جنین / ترجمه ندامان فشمی	۱۰۵
روایت	۱۰۷
بارداری دو منهای یک؛ روث پادا اور	۱۰۷
سقط جنین: مقدمه‌ای بر مسائل اخلاقی	۱۱۹
استدلال	۱۴۱
سقط جنین و مفهوم شخص؛ جین اینگلیش	۱۴۱
امر اشتباه در سقط جنین؛ پاتریک لی و رابرت پی. جرج	۱۵۱
پرسش‌های پایانی بحث	۱۶۶
برای مطالعه بیشتر	۱۶۷
پژوهشگاه مجازی من	۱۷۲
[۳] آسان مرگی / ترجمه حمزه موسوی	۱۷۵
روایت	۱۷۷
به خود وانهادن. پزشکی جدید وقتی نمی‌تواند زندگی مان را نجات دهد چه کار باید بکند؟؛ آتول گاواندی	۱۷۷
مواجهه با آسان مرگی و خودکشی ای که به کمک پزشک صورت می‌گیرد: مرگ پدرم؛ سوزان ام. ولف	۲۰۳

مقدمه‌ای بر مسائل اخلاقی	۶۴۷
استدلال	۶۵۱
زیاله عادلانه؛ پیتر اس. ونز	۶۵۱
محیط زیست‌گرایی آمریکایی رادیکال و حفظ مناطق بکر: انتقادی جهان‌سومی؛ راما کاندرا گوها	۶۶۴
پرسش‌های پایانی بحث	۶۷۴
برای مطالعه بیشتر	۶۷۵
پژوهشگاه مجازی من	۶۷۷
[۱۲] اخلاق فضای مجازی / ترجمه میثم غلامی	۶۷۹
روایت	۶۸۱
هکرها با کدهای خاص خودشان زندگی می‌کنند؛ جوزف من	۶۸۱
زیستن در کنار هم در فضای مجازی: مقدمه‌ای بر مسائل اخلاقی	۶۸۷
استدلال	۷۰۱
ارزیابی اخلاقی ویکی لیکس؛ لوچانو فلوری	۷۰۱
آیا باید به رایانه‌ها اجازه بدهیم زیر پوستمان نفوذ کنند؟؟؛ جیمز اچ. مور	۷۰۴
تأملات اخلاقی در باب مزاحمت مجازی؛ فرانسیس اس. گرودزینسکی و هرمن تی. تاوانی	۷۲۳
تأملات اخلاقی درباره مسئله هرزنامه؛ ریچارد ای. اسپینلو	۷۳۵
پرسش‌های پایانی بحث	۷۴۶
برای مطالعه بیشتر	۷۴۷
پژوهشگاه مجازی من	۷۴۸
یادداشت‌ها	۷۵۱
واژه‌نامه	۷۶۵
نمایه	۷۷۱

www.ketab.ir

مقدمه سرپرست مترجمان

۵۰

اخلاقی اسلامی، هنوز یارای عرضه و ارائه در این عرصه را ندارد.

راه اما این‌گونه که می‌نماید تاریک است؟ به نظر نمی‌رسد. واقعیت این است که ما با رستاخیزی در سپهر دانش اخلاق مواجه هستیم. توجه و باور به امر اخلاقی به‌عنوان یک دستگاه هدایت‌بخش بیشتر و گسترده‌تر شده است. حتی میان آنچه در افواه مردمان می‌گذرد، ارجاع به اخلاقی بودن/نبودن افعال بیشتر از گذشته نمود یافته است و عیاری برای محکمه‌لسانی شده است. اما آنچه بدان نیاز وافر داریم روشنابخشیدن به این مسیر با ادبیات علمی اخلاق کاربردی و نشان‌دادن تجربه دیگر ملل در مواجهه با چالش‌های اخلاقی جامعه‌شان است.

در کتاب پیش رو، من و دوستانم در «خانه اخلاق پژوهان جوان» کوشش داشتیم تا از دریچه نگاه پروفیسور لارنس هینمن مباحث پرچالش اخلاق کاربردی را عرضه کنیم، حوزه‌های نوظهور این رشته را در قالب این مجموعه معرفی کنیم و برای پرسش‌های بی‌شمار خودمان و خوانندگان پاسخ‌هایی هرچند اولیه بیایم. ما و دست‌اندرکاران انتشارات ترجمان علوم انسانی کوشیده‌ایم تا، علی‌رغم تعدد نویسندگان مقالات و همچنین مترجمان اثر، خواننده از یک متن

اخلاق در فضای فارسی‌زبان، برخلاف بسیاری از رشته‌های دیگر، دیواری است که هر راه‌گم‌کرده‌ای بر آن تکیه کرده و گاهی نیز خط‌نمخته‌ای بر آن نوشته است. اما کمتر مردمانی پیدا شده‌اند که خشتی بر آن بیفزایند و ستونی از آن را مستحکم کنند. اخلاق‌ورزی در ایران معاصر حالت بینابینی دارد، نه در اوج است و نه در حضيض؛ نه در دانشگاه‌ها و حوزه‌ها جایگاه مقبولی دارد و نه یکسره مغفول افتاده است؛ از یک سو شاهد رونق مباحث اخلاقی در دو-سه دهه اخیر و ترجمه و نگارش آثار خوب در این زمینه‌ایم و از سویی دیگر که بنگریم، هنوز این نهال توان تنه‌به‌تنه زدن به دیگر رشته‌های دانشی را ندارد و حتی در میان رشته‌های دانشگاهی جایگاه و نسبت معینی ندارد. علاقه زائدالوصف تأملات فلسفه اسلامی ما به مباحث نظری و بحث از غموضات ذهنی بر این نقیصه افزوده و باعث بی‌توجهی به شاخه‌های روزآمد اخلاق، خصوصاً اخلاق کاربردی، شده است. انتظار بحق از دانش اخلاق در جامعه امروز آن بود که راه روشنی برای حل مسائل پرتکرار نشان دهد و خط تیره‌ای بر بی‌اخلاقی‌های پُرملال امروز جامعه بکشد، اما قامت کم‌توان اخلاق در زبان فارسی، چه در ترجمه، چه در تألیف و بهره از تراث ارزشمند

گروه مترجمان این اثر تمام تلاش خود را کرده‌اند تا این تفاوت دیدگاه‌ها بر ترجمه کتاب سایه نیندازد و امانت‌داری در ترجمه را لحاظ کنند؛ درعین حال امکان انتشار فصل هشتم این کتاب، که بخش عمده آن به دفاع از همجنس‌خواهی اختصاص داشت، با رعایت اصلاحات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و با حفظ ملاحظات شرعی و عرفی، از نظر ما به نحو مقبول و امانت‌دارانه میسر نبود و نهایتاً تصمیم به حذف این فصل گرفتیم. ما خود را موظف می‌دانستیم که این دخل و تصرف در متن اصلی را به اطلاع خوانندگان اثر برسانیم تا در صورت علاقه بتوانند به متن اصلی این کتاب مراجعه کنند.

در اینجا لازم است از طرف خودم و مترجمان دیگر این اثر از دست اندرکاران انتشارات ترجمان علوم انسانی و همه دوستانی که ما را یاری کردند قدردانی کنم؛ استاد گران قدر، جناب آقای محسن جوادی، کتاب را از میان آثار متعددی برای ترجمه برگزیدند و با پیشنهادها و تذکرات خود ما را هدایت کردند؛ از ایشان بسیار سپاسگزارم. قدردان زحمات بی‌دریغ جناب آقای هومن پناهنده هستم که مقابله و ویرایش نهایی متن را بر عهده گرفتند و با دقت و وسواسی مثال‌زدنی متنی پیراسته و ویراسته بر قلم آوردند. خانم فاطمه وزیر، خانم فرشته هدایتی و آقای علی کریمی متن را مقابله و ویرایش اولیه کردند؛ از ایشان بسیار سپاسگزارم. آقایان دکتر محمد مهدی پور و علی کریمی نیز با حوصله و پیگیری بسیار زحمت سرویراستاری و مدیریت فرایند تولید این اثر را در مدتی طولانی بر عهده داشتند که از ایشان نیز سپاسگزارم. در پایان، ضمن تشکر از دکتر سیدحسن اسلامی و دیگر اساتیدی که در این مسیر ما را یاری کردند، آرزو می‌کنم حاصل زحمات ما در نظر خوانندگان نیز مقبول افتد.

میثم غلامی

روان و دقیق فلسفی-کاربردی لذت ببرد. آنچه در کتاب هیمنن تازگی دارد درکی از اخلاق کاربردی به‌مثابه فانونسی در دسترس و نقشه‌ای عملیاتی است که ما در مکتوبات فارسی شاید کمتر چنین چیزی سراغ داریم. اخلاق کاربردی در نگاه هیمنن جاده‌ای است که از طریق آن ما به ارتقای رفتار اجتماعی و اعتماد و انسجام اجتماعی می‌رسیم و درکی شفاف از لایه‌های مختلف مسئولیت اخلاقی و هدایت مسائل متکرر روزمره‌مان پیدا می‌کنیم. معضلات و تعارضات اخلاقی‌ای که هیمنن گوشه‌ای از آن‌ها را به تصویر می‌کشد به‌طور فزاینده‌ای در دنیای امروز ما به سمت پیچیدگی می‌رود و کار نسل‌هایی را که به‌دنبال پاسخی برای مواجهه‌های روزمره خود هستند سخت و سخت‌تر می‌کنند. او در این کتاب با مثال‌هایی که بسیاری از آن‌ها برای ما تازگی دارد، و همچنین با شیوه‌ای از یادگیری تعاملی که سبک خاص نوشتارهای او محسوب می‌شود، تلاش کرده تا این سؤال‌ها و چالش‌ها را به متن زندگی ما وارد کند. آنچه هیمنن در این کتاب گفته ممکن است با بسیاری از پیش‌فرض‌ها، سنت‌ها و باورهای ادیان ابراهیمی در چالش و حتی تعارض باشد؛ ناگفته هویداست که مباحث مختلفی که خصوصاً در سقط جنین، خودکشی و روسپیگری مطرح کرده برای ایجاد یک فضای بحث علمی و گفت‌وگو پیرامون آن‌هاست و لزوماً به معنای تجویز آن‌ها نیست.

این روزها در بحث از همجنس‌خواهی و حقوق LGBTQ اختلاف ما با برخی اندیشمندان غربی پررنگ شده و تشدید یافته است. آنچه در آموزه‌های دین اسلام مؤکداً نهی شده است، چه در ساحت علمی و چه در فضای آموزشی و حتی در ساحت عمومی جامعه غربی، تحت عنوان پاسداشت حقوق بخشی از جامعه، مدافعان جدی دارد. ما از این اختلاف و تفاوت دیدگاه‌گریزی نداریم و طبیعتاً استدلال‌های خود را در این موضوع داریم.